

تفاهم نامه همکاری مشترک
سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی

با توجه به اصل درخشان پنجاهم قانون اساسی و ضرورت مشارکت همه بخش های کشور در حفاظت محیط زیست این تفاهم نامه با عنایت به وظایف و مسئولیت های مشترک دو دستگاه اجرایی (سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت جهاد کشاورزی) با مفاد ذیل منعقد می گردد:

ماده ۱) هدف تفاهم نامه:

با توجه به اثرات متقابل کشاورزی و محیط زیست اهداف اصلی این تفاهم نامه در کشور شامل محورهای ذیل می باشد:

- ۱-۱- بهبود و توسعه و بکارگیری رویه های مدیریتی حفاظت از محیط زیست در فعالیتهای کشاورزی
- ۲-۱- فرهنگ سازی و افزایش سطح آگاهی و مشارکت تولیدکنندگان و مروجین بخش کشاورزی در زمینه روش های کشاورزی سازگار با محیط زیست به منظور دستیابی به امنیت غذایی

ماده ۲) موضوعات همکاری های مشترک:

- ۱-۲- توانمند سازی بخش کشاورزی در تصفیه و بارچرخانی پسابها و مدیریت پسماندهای کشاورزی با رعایت ملاحظات زیست محیطی.
- ۲-۲- تدوین و بکارگیری و پایش شاخص های زیست محیطی مربوط به تولید پایدار محصولات کشاورزی
- ۳-۲- ظرفیت سازی تولید سموم و کودهای بیولوژیک و بهینه سازی مصرف بهادهای تولید کشاورزی.
- ۴-۲- تهیه و اجرای برنامه پایش آلاینده ها و عوامل سحر محیط زیست در بخش کشاورزی در راستای حفاظت از منابع پایه.
- ۵-۲- تهیه و تدوین دستورالعمل های ارزیابی های زیست محیطی (اثرات و راهبردی) فعالیت های بخش کشاورزی و پیگیری تصویب آنها در مراجع ذیربط و توانمندسازی آن در کشور
- ۶-۲- تدوین و بازنگری مقررات، ضوابط، دستورالعمل ها و استانداردهای زیست محیطی
- ۷-۲- توانمند سازی ملی و توسعه ظرفیت ها در انجام ارزیابی چرخه حیات (LCA) محصولات کشاورزی با هدف تولید محصولات غذایی سالم و دستیابی به امنیت غذایی.
- ۸-۲- توانمند سازی کشور در جهت شناسایی اثرات سوء تغییرات اقلیمی در بخش کشاورزی و کنترل اثرات مذکور از طریق اجرای پروژه های مدرن شامل: توسعه مکانیسم پاک (CDM)، بهره وری سبز (GP)، پرداخت به ازاء خدمات اکوسیستم (PES) و...
- ۹-۲- ارزش گذاری اقتصادی منابع زیست محیطی و ارزیابی هزینه ها و خسارات زیست محیطی ناشی از فعالیت ها و حوادث غیرمترقبه در بخش کشاورزی
- ۱۰-۲- آموزش، فرهنگ سازی، ایجاد پایگاه اطلاعاتی تخصصی و تقویت نقش تولیدکنندگان و مروجین کشاورزی در حفاظت محیط زیست و تنوع زیستی.
- ۱۱-۲- برنامه ریزی در جهت تدوین و بکارگیری الگوهای تولید و مصرف پایدار انرژی و منابع در بخش کشاورزی
- ۱۲-۲- ساماندهی واحدهای کوچک تبدیلی بخش کشاورزی در محدوده منازل روستایی و آرایه دستورالعمل های لازم
- ۱۳-۲- تلاش در جهت عملیاتی شدن برنامه راهبردی آماس سرزمین و توسعه پایدار کشاورزی متناسب با برنامه توسعه کشور با تأکید بر ارزیابی توان طبیعی سرزمین
- ۱۴-۲- مدیریت ورود و خروج گونه های گیاهی و جانوری در کشور مطابق الزامات زیست محیطی و ایمنی زیستی
- ۱۵-۲- حفاظت، توسعه و احیای اکوسیستم های طبیعی و سایر اجزای تنوع زیستی
- ۱۶-۲- مدیریت و بهره برداری پایدار از منابع آبروی کشور
- ۱۷-۲- هماهنگی در زمینه صدور مجوز و رعایت الزامات زیست محیطی مربوط به تکثیر و پرورش حیات وحش و آبزیان
- ۱۸-۲- تدوین برنامه های لازم جهت رفع مصلحت زیست محیطی در حوزه منابع آبی و دریایی و تالابی
- ۱۹-۲- تهیه حجل کاری بر اساس مفاد مورد توافق و موافقت ریسک محیطی

- ۲-۲۰- تعیین مستثنیات در مناطق تحت مدیریت محیط زیست
- ۲-۲۱- ایجاد بستر لازم جهت کاهش خسارات وارده به کشاورزان از طرف گونه های وحشی با رعایت الزامات حفاظت از تنوع زیستی
- ۲-۲۲- تلاش در جهت مدیریت، یکپارچه، هماهنگ و فرابخشی یگان های حفاظتی منابع طبیعی، شیلات و محیط زیست
- ۲-۲۳- برنامه ریزی در راستای اجرایی شدن مفاد معاهدات و کنوانسیون های بین المللی
- ۲-۲۴- سایر موضوعات مورد توافق دو طرف که در این ماده پیش بینی نشده است

ماده ۳) تعهدات دو طرف:

- ۳-۱- حمایت منوی و مادی مشترک جهت برنامه ریزی و طرح ریزی اجرایی موضوعات همکاری های مشترک ماده ۲ از طریق:
- تعریف طرح های تحقیقاتی و مطالعاتی مشترک
  - شناسایی و معرفی و اختصاص منابع مالی و نیروی انسانی (دولتی و غیر دولتی) جهت طرح های تحقیقاتی مشترک.
  - تعریف سیاست های اجرایی کلان مربوط به این تفاهم نامه بصورت مشترک و ابلاغ آنها به واحدهای سادی و استانی جهت اجرا.
  - بهره مندی متقابل از ظرفیت ها و توانمندیهای علمی و پژوهشی دو طرف از قبیل امکانات آزمایشگاهی تخصصی، کتابخانه ای، فضای فیزیکی و ...

- ۳-۲- اجرای مشترک آزمایشی طرح های پژوهشی خاتمه یافته و ارزیابی میزان موفقیت آنها.
- ۳-۳- اسوه سازی و ترویج و توسعه طرح های موفق آزمایشی در چارچوب موضوعات همکاری های مشترک.

ماده ۴) شیوه اجرا:

به منظور اجرای مناسب تفاهم نامه کمیته های اجرایی ملی و استانی با مشخصات ذیل تشکیل می شود:

۴-۱- کمیته اجرایی ملی:

کمیته اجرایی ملی این تفاهم نامه متشکل از اعضای ذیل تشکیل می گردد:

- معاون محیط زیست استانی سازمان حفاظت محیط زیست یا نماینده تام الاختیار وی.
  - معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست یا نماینده تام الاختیار وی.
  - معاون محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست یا نماینده تام الاختیار وی.
  - معاون تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی یا نماینده تام الاختیار وی.
  - معاون امور دام وزارت جهاد کشاورزی یا نماینده تام الاختیار وی.
  - رئیس سازمان شیلات وزارت جهاد کشاورزی یا نماینده تام الاختیار وی.
  - رئیس سازمان جنگل ها و مراتع یا نماینده تام الاختیار وی.
  - مدیرکل دفتر آموزش و پژوهش سازمان حفاظت محیط زیست.
  - مدیر دفتر محیط زیست و توسعه پایدار وزارت جهاد کشاورزی.
- تبصره: سایر افراد بنا به ضرورت در جلسات دعوت می شوند.
- الف: این کمیته وظیفه برنامه ریزی و هماهنگی اجرایی و پی گیری مفاد تفاهم نامه به همراه دستورالعمل های مورد نیاز را در سطح ملی عهده دار و تصمیمات آن برای دو طرف لازم الاجرا می باشد. این کمیته حداقل هر ۳ ماه یکبار تشکیل جلسه می دهد.
- ب: هر مورد همکاری با انعقاد قراردادی جداگانه و به اسناد مفاد کلی این تفاهم نامه بین بخش های تشکیلاتی دو طرف انجام و در آن سهم هر یک از طرفین به لحاظ اجرا، نحوه تامین هزینه ها و بهره برداری از نتایج روشن خواهد شد.
- ج: به منظور بررسی و نظارت بر پیشرفت همکاری ها و فعالیت های انجام شده، دبیرخانه این کمیته موظف است هر سه ماه یکبار گزارشی را تهیه و به استحضار مقامات عالی امضاء کننده این تفاهم نامه برساند.
- د: دفتر آموزش و پژوهش سازمان حفاظت محیط زیست و دفتر محیط زیست و توسعه پایدار وزارت جهاد کشاورزی بعنوان دبیرخانه مشترک کمیته اجرایی ملی تعیین می شوند.

۴-۲- کمیته های اجرایی استانی:

جهت پیگیری و اجرایی نمودن مفاد تفاهم نامه و تصمیمات کمیته اجرایی ملی در سطوح استانی کمیته های اجرایی استانی، با عضویت مدیرکل حفاظت محیط زیست و رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تشکیل می گردد.

این کمیته حداقل ماهی یکبار بصورت نوبتی در محل ادارات کل اساسی دو طرف تشکیل جلسه داده و گزارش فعالیت ها و پیشنهادات اجرایی خود را جهت بررسی و تصویب به کارگروه ملی ارائه می نماید.

تبصره ۱- نماینده محیط زیست و توسعه پایدار سازمان جهادکشاورزی استان به عنوان دبیر کمیته اجرایی استانی تعیین می گردد.
تبصره ۲: ترکیب سایر اعضاء کمیته استانی (بین ۵ تا ۷ نفر) به پیشنهاد مشترک طرفین و از طریق دبیرخانه استان به کمیته اجرایی ملی ارایه می گردد.

ماده ۵) مدت تفاهم نامه:

با توجه به ماهیت درازمدت موضوعات مشترک همکاری، این تفاهم نامه از تاریخ امضاء به مدت ۵ سال معتبر می باشد که تمدید و ادامه فعالیت، بازنگری و یا تغییرات اساسی در مفاد آن با توافق دو طرف به صورت نامحدود بلامانع است.
تبصره: در صورت اتمام مدت اعتبار و عدم تمدید تفاهم نامه، احجام کلیه تعهدات باتمام دو طرف الزامی می باشد.

ماده ۶)

این تفاهم نامه در ۶ ماده و ۲ تبصره و در دو نسخه که هر یک حکم واحد را دارد تنظیم و در تاریخ ۸۸/۱۲/۱۸ به امضاء طرفین رسید.
دو طرف متعهد خواهند بود از تاریخ امضای این تفاهم نامه مفاد آن را به دقت رعایت و از هرگونه اقدامی که موجب نقض مفاد آن گردد خودداری نمایند.

صادق خلیلیان
وزیر جهاد کشاورزی

محمد جواد محمدی زاده
معاون رئیس جمهور و
رئیس سازمان حفاظت محیط زیست